

Nolikuma grozījumi apstiprināti
Latvijas Mākslas akadēmijas
2021. gada 15. jūnija Senāta sēdē,
protokols Nr. 9
2022. gada 20. decembra Senāta sēdē
Protokols nr. 18

Apstiprinu
prof. A. Vītoliņš
Latvijas Mākslas akadēmijas
Senāta priekšsēdētājs

LATVIJAS MĀKSLAS AKADĒMIJAS PROMOCIJAS PADOMES UN PROMOCIJAS NOLIKUMS

Latvijas Mākslas akadēmijas (turpmāk tekstā – LMA) promocijas padomes un promocijas nolikums (turpmāk tekstā – Nolikums) sastādīts, pamatojoties uz LR Zinātnes likumu un LR MK 2005. gada 27. decembra noteikumiem Nr.1000 "Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām" un LR MK 2005. gada 27. decembra noteikumiem Nr.1001 "Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji" un šo noteikumu grozījumiem.

1. ZINĀTNISKĀS KVALIFIKĀCIJAS APLIECINĀJUMS

- 1.1. Zinātniskā kvalifikācija Latvijā tiek apliecināta ar promociju – zinātniskā doktora grāda (Ph.D.) piešķiršanu.
- 1.2. Grādu piešķir par pieredzējuša zinātnieka (turpmāk – promocijas darba vadītājs) vadībā patstāvīgi izstrādātu un publiski aizstāvētu promocijas darbu, kas satur oriģinālu zinātnisku pētījumu rezultātus un sniedz jaunas atziņas zinātnē – nozarē „Mūzika, vizuālās mākslas un arhitektūra” un “Radošās industrijas zinātnēs”.
- 1.3. Pretendējot uz otru grādu citā zinātnes nozarē, promocijas darbu iespējams izstrādāt arī bez promocijas darba vadītāja, izmantojot nozares vadošo speciālistu (turpmāk – konsultants) konsultācijas.
- 1.4. Uz doktora zinātniskā grāda piešķiršanu var pretendēt persona, kura pirms promocijas darba aizstāvēšanas sekmīgi beigusi akreditētu doktora studiju programmu un/vai nokārtojusi eksāmenus specializācijā un svešvalodā. Studiju programmu, eksāmenu profilu un saturu nosaka LMA.
- 1.5. Promocijas darba galvenajiem rezultātiem jābūt publicētiem zinātniskajos izdevumos.
- 1.6. Promocijas darbs var būt:
 - 1.6.1. disertācija;
 - 1.6.2. tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa. Publikācijām jābūt publicētām vai pieņemām publicēšanai zinātniskajā periodikā, kas tiek anonīmi recenzēta, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs un tiek citēta starptautiski pieejamās datu bāzēs;
 - 1.6.3. monogrāfija – recenzēta zinātniska grāmata, kas veltīta vienai tēmai, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs, satur bibliogrāfiju un kopsavilkumu svešvalodā.
- 1.7. Promocijas darbu var iesniegt valsts valodā vai kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām, pievienojot izvērstu promocijas darba kopsavilkuma tulkojumu valsts valodā. Publiskā aizstāvēšana var notikt valsts valodā vai kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām – pēc vienošanās ar autoru un ar attiecīgās promocijas padomes akceptu.

- 1.8. Prasības promocijas darba apjomam, struktūrai un noformējumam nosaka atbilstoši LMA doktora studiju programmā noteiktajam.

2. PROMOCIJAS PADOME

- 2.1. Promocijas padomes sastāvu, pēc Doktorantūras direktora un LMA Zinātnes padomes ierosinājuma, nosaka un ar rīkojumu apstiprina LMA rektors. Promocijas padomes pilnvaru termiņš nepārsniedz sešus gadus.
- 2.2. Promocijas padomes sastāvu uz konkrēta darba aizstāvēšanu pēc Doktorantūras direktora un LMA Zinātnes padomes ierosinājuma, nosaka un ar rīkojumu apstiprina LMA rektors. Padomes sastāvā iekļauj vismaz piecus zinātniekus, kuriem ir Latvijas Zinātnes padomes (turpmāk – LZP) eksperta tiesības zinātnes nozarē, no tiem vismaz diviem – zinātnes apakšnozarē, kurā tiek aizstāvēts promocijas darbs. Padomē drīkst iekļaut ārvalstu zinātniekus, ja saņemta Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijas (turpmāk – VZKK) piekrišana.
- 2.3. Padome darbojas saskaņā ar šo Nolikumu.
- 2.4. LMA promocijas padomes priekšsēdētājam ir Latvijas Zinātnes padomes (turpmāk – LZP) eksperta tiesības.
- 2.5. LMA promocijas padomes priekšsēdētājs ir LMA akadēmiskā personāla pārstāvis vai zinātnieks, kurš LMA strādā zinātnisko darbu.
- 2.6. LMA promocijas padomes priekšsēdētāja vietnieks var nebūt LMA akadēmiskā personāla pārstāvis.
- 2.7. Promocijas padomes zinātniskais sekretārs var nebūt LZP eksperts. Promocijas padomes sekretārs veic promocijas procesa organizatorisko darbu atbilstoši iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām.
- 2.8. Promocijas padomes sekretāra pienākumus amatu apvienošanas kārtībā var veikt arī kāds no Promocijas padomes locekļiem vai LMA Doktorantūras vadītājs. Promocijas padomes sekretāra pienākumu izpildītāju var apstiprināt ar rektora rīkojumu uz konkrēta promocijas darba aizstāvēšanas laiku.
- 2.9. Padome visus lēmumus pieņem, atklāti balsojot, ar vienkāršu klātesošo balsu vairākumu. Ja balsis sadalās līdzīgi, izšķirošā ir padomes priekšsēdētāja balss.
- 2.10. Padomes darbu nodrošina LMA. Promocijas procesa izmaksas sedz LMA no doktora studiju programmas īstenošanai paredzētajiem līdzekļiem. Ja promocijas darba autors (turpmāk – pretendents) nav apguvis atbilstošu programmu vai apguvis to pirms vairāk nekā diviem pilniem kalendāra gadiem, neiegūstot grādu, lēmumu par to, no kādiem līdzekļiem segt promocijas procesa izmaksas, pieņem LMA.

3. PROMOCIJAS DARBA IESNIEGŠANA

- 3.1. Grāda saņemšanai pretendents iesniedz šādus dokumentus:
- 3.1.1. iesniegumu ar atbalstošu promocijas darba vadītāja vai konsultanta vīzu;
- 3.1.2. promocijas darbu;

- 3.1.3. promocijas darba kopsavilkumu latviešu valodā;
- 3.1.4. LMA doktora studiju programmas izziņu par eksāmenu nokārtošanu nozarē.
Svešvalodas eksāmenu var kārtot citā augstskolā;
- 3.1.5. promocijas darba rezultātus atspoguļojošo zinātnisko publikāciju sarakstu un to kopijas;
- 3.1.6. izrakstu no doktora studiju programmas sēdes protokola, kas apliecina promocijas darba apspriešanu, tā zinātnisko novitāti un pretendenta personisko ieguldījumu;
- 3.1.7. dzīves aprakstu (*Curriculum Vitae*).
- 3.2. Ja promocijas darbs ir tematiski vienota publikāciju kopa, kurā pretendents ir līdzautori, vai kolektīva monogrāfija, tai pievieno rakstisku visu promocijas darbā iekļauto publikāciju līdzautoru piekrišanu publikācijas izmantošanai promocijā vai šo publikāciju korespondējošā (galvenā) autora apliecinājumu par pretendenta personisko ieguldījumu publikāciju sagatavošanā.
- 3.3. Promocijas padomes priekšsēdētājs un sekretārs nedēļas laikā izvērtē iesniegto dokumentu formālo atbilstību šo noteikumu prasībām. Atbilstības gadījumā promocijas darbu iesniedz padomē izvērtēšanai un nosūtīšanai uz VZKK.
- 3.4. Promocijas darba aizstāvēšana padomē notiek tikai pēc tā pozitīva vērtējuma VZKK.
- 3.5. Ja dokumentos konstatētas nepilnības, sekretārs rakstiski pieprasa pretendentam iesniegt trūkstošos vai neatbilstošos dokumentus. Pieprasītos dokumentus pretendents iesniedz divu nedēļu laikā. Ja iesniegtie dokumenti neatbilst šo noteikumu prasībām, sekretārs atdod dokumentus pretendentam, norādot, kādas nepilnības ir konstatētas. Šajā gadījumā pretendentam ir tiesības dokumentus iesniegt atkārtoti ne agrāk kā pēc trim mēnešiem.

4. PRETENDENTA AKADĒMISKĀS DARBĪBAS PIELĪDZINĀŠANA DOKTORA STUDIJU PROGRAMMAS PRASĪBĀM

- 4.1. LMA promocijas padome mēneša laikā no dokumentu iesniegšanas dienas lemj par tāda pretendenta akadēmiskās darbības pielīdzināšanu, kurš nav apguvis doktora studiju programmu. Pieņemot lēmumu, ievēro šādus kritērijus:
 - 4.1.1. patstāvīgi veikts tematiski vienots pētījums, kas sniedz jaunas zinātniskās atziņas un par ko ir publicēti vai plānoti publicēšanai zinātniskie raksti zinātnes nozarē „Mūzika, vizuālās mākslas un arhitektūra” vai “Radošās industrijas zinātnēs”;
 - 4.1.2. sekmīgi nokārtoti programmā paredzētie promocijas eksāmeni;
 - 4.1.3. promocijas darba zinātniskie rezultāti referēti vismaz vienā starptautiskā seminārā un konferencē attiecīgajā zinātnes nozarē;
 - 4.1.4. pretendents ir vadījis vismaz viena studenta kursa darbu, bakalaura darbu vai maģistra darbu vai ir lasījis lekcijas vismaz viena kredītpunkta apjomā augstskolā;
 - 4.1.5. pretendents vadījis darba grupu, pildot noteiktu sadaļu zinātniskajā projektā, piedalījies vismaz viena starptautiska semināra vai konferences organizēšanā vai veicis pētījumus sadarbībā ar ārvalstu zinātniskajām institūcijām, citām Latvijas zinātniskajām institūcijām vai uzņēmumiem.

- 4.2. Ja pieņemts lēmums par akadēmiskās darbības pielīdzināšanu programmas prasībām, promocijas padome nedēļas laikā pēc tā pieņemšanas lēmumu paziņo pretendentiem un nodod dokumentus vērtēšanai VZKK. Ja pieņemts lēmums akadēmisko darbību nepielīdzināt programmas prasībām, norāda lēmuma pamatojumu un dokumentus atdod pretendentiem.
- 4.3. Pretendentam ir tiesības novērst norādītās nepilnības un iesniegt dokumentus atkārtoti, bet ne agrāk kā trīs mēnešus pēc augstskolas lēmuma pieņemšanas.

5. PROMOCIJAS DARBA VĒRTĒŠANA

- 5.1. Padome mēneša laikā pēc promocijas darba saņemšanas lemj par tā pieņemšanu publiskai aizstāvēšanai. Promocijas darbu pieņem publiskai aizstāvēšanai, ja tas atbilst šādiem kritērijiem:
 - 5.1.1. pretendents ir pamatojis tēmas izvēli, definējis pētījumu mērķi un uzdevumus, raksturojis zinātniskos sasniegumus tēmas izpētē un izmantotās metodes, izklāstījis, kā arī apspriedis darbā gūtos rezultātus un atziņas, apkopojot tos secinājumos un aizstāvēšanai izvirzāmajās tēzēs;
 - 5.1.2. promocijas darbs ir pabeigts oriģināls pētījums, kura rezultātiem ir būtiska nozīme zinātnes nozarē;
 - 5.1.3. zinātniskā darba apjoms ir pietiekams atbilstoši padomes nolikumā noteiktajām prasībām;
 - 5.1.4. darbā lietotas mūsdienīgas analīzes un datu apstrādes metodes;
 - 5.1.5. darba rezultāti ir publicēti zinātniskos izdevumos vai monogrāfijā vai ar to saistītais intelektuālais īpašums ir patentēts;
 - 5.1.6. darba rezultāti ir referēti starptautiskās zinātniskās konferencēs vai semināros;
 - 5.1.7. darbs nav viltojums vai plaģiāts vai nav izdarīts cits zinātniskās ētikas pārkāpums.
- 5.2. Pieņemot darbu aizstāvēšanai, promocijas padome:
 - 5.2.1. nosaka darbam trīs recenzentus, no kuriem viens ir šīs padomes eksperts atbilstošajā zinātnes nozarē, bet divi – eksperti no citām zinātniskajām institūcijām vai organizācijām (vēlams ārpus Latvijas), promocijas darba recenzentiem var nebūt LZP ekspertu tiesības, tādā gadījumā recenzentu kvalifikācijas prasības nosaka promocijas padome un to fiksē protokolā;
 - 5.2.2. nosaka, kādā svešvalodā un kādā termiņā jāsaņem promocijas darba kopsavilkuma tulkojums, lai nodrošinātu tā starptautisko pieejamību un apspriešanu;
 - 5.2.3. rakstiski informē pretendentu par padomes sastāvu un recenzentiem;
 - 5.2.4. nosaka promocijas sēdes laiku ne agrāk kā trīs mēnešus un ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc promocijas darba saņemšanas;
 - 5.2.5. vismaz divas nedēļas pirms promocijas darba aizstāvēšanas izziņo par to oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un "Zinātnes Vēstnesis". Reizē ar izziņošanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" nodrošina promocijas darba publisku pieejamību internetā un LMA bibliotēkā;

- 5.2.6. nedēļas laikā nosūta VZKK promocijas darbu un ar to saistītos dokumentus.
- 5.3. Par darba recenzentiem nedrīkst pieaicināt pretendenta radniekus, tiešos padotos vai vadītājus darba vietā, pretendenta publikāciju līdzautorus, promocijas darba vadītāju un konsultantu, kā arī tās katedras vai struktūrvienības personālu, kurā darbs izstrādāts.
- 5.4. Pretendentam ir tiesības mēneša laikā pēc šo noteikumu 5.2.3. apakšpunktā minētās informācijas saņemšanas iesniegt promocijas padomē pamatotus iebildumus pret padomes sastāvu vai recenzentiem. Šajā gadījumā LMA var mainīt padomes sastāvu vai uzdot padomei mēneša laikā pieaicināt citus promocijas darba recenzentus. Ja pretendents ir iebildumi pret atkārtoti izveidoto padomi vai pieaicinātajiem recenzentiem, viņš var atsaukt savu iesniegumu par promocijas darba aizstāvēšanu.
- 5.5. Ja padome promocijas darbu publiskai aizstāvēšanai nepieņem, tā rakstiski paziņo lēmumu pretendentam, norādot, kuras šo noteikumu 5.1. punktā minētās prasības nav izpildītas. Pretendentam ir tiesības atkārtoti iesniegt darbu aizstāvēšanai augstskolā ne agrāk kā pēc gada.
- 5.6. VZKK mēneša laikā pēc šo noteikumu 3.1. punktā minēto dokumentu saņemšanas sagatavo atzinumu. Ja komisija konstatē, ka darbs satur un metodoloģijas ziņā neatbilst vispārpieņemtajiem starptautiskajiem attiecīgās nozares standartiem, promocijas process tiek pārtraukts. Šo lēmumu ne vēlāk kā četras nedēļas pirms publiskās darba aizstāvēšanas rakstiski paziņo promocijas padomei, norādot, kādas prasības ir pārkāptas. Šādā gadījumā padome nedēļas laikā rakstiski paziņo pretendentam komisijas lēmumu un informē pretendentu par turpmāko rīcību.
- 5.7. Recenzenti novērtē promocijas darba rezultātu teorētisko novitāti un praktiskās izmantošanas perspektīvas, atbilstību zinātnes nozares starptautisko sasniegumu līmenim, pretendenta lietoto analīzes un datu apstrādes metožu atbilstību promocijas darba mērķiem un uzdevumiem, kā arī pretendenta secinājumu un atziņu atbilstību rezultātiem.
- 5.8. Recenzenti ir tiesības rakstiski pieprasīt no pretendenta papildu informāciju par promocijas darbu.
- 5.9. Recenzenti rakstiski iesniedz padomei atsauksmi par promocijas darbu, norādot promocijas darba atbilstību grāda piešķiršanas prasībām zinātnes nozarē. Padome iepazīstina pretendentu ar atsauksmēm ne vēlāk kā trīs darbdienu laikā pirms promocijas sēdes.
- 5.10. Ja viena recenzenta atsauksme ir negatīva, promocija var notikt, bet pretendents ir tiesīgs atsaukt promocijas darbu un to papildināt vai pārstrādāt.
- 5.11. Ja divu vai triju recenzentu atsauksmes ir negatīvas, promocijas darbu padomes sēdē neizskata un atdod pretendentam pārstrādāšanai. Pārstrādāto promocijas darbu pretendents atkārtoti var iesniegt augstskolā ne agrāk kā sešus mēnešus pēc negatīvo atsauksmju saņemšanas.
- 5.12. Par promocijas darba atsaukšanu pirms promocijas sēdes padome nedēļas laikā pēc atsaukuma saņemšanas iesniedz paziņojumu publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un "Zinātnes Vēstnesis".

6. PROMOCIJAS DARBA PUBLISKĀ AIZSTĀVĒŠANA UN GRĀDA PIEŠĶIRŠANA

- 6.1. Padomes sēde, kura lemj par promociju, ir atklāta. Sēdē drīkst piedalīties visas ieinteresētās personas, uzdot jautājumus pretendenta, padomei un recenzentiem, kā arī izteikties par promocijas darbu.
- 6.2. Padomes sēdē, kurā notiek promocija, darba recenzenti piedalās ar lēmēja balsstiesībām. Padomes sēde ir lemttiesīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā puse no padomes balsstiesīgo ekspertu skaita un ne mazāk kā divi recenzenti. Atbilstoši padomes nolikumam promocijas sēde var notikt, izmantojot tiešsaistes videokonferenci (attēla un skaņas pārraide reālajā laikā), ja pretendents, padomes loceklis vai darba recenzents atrodas citā vietā un nevar ierasties promocijas sēdes norises vietā.
- 6.3. Promocijas sēdē:
 - 6.3.1. padomes sekretārs ziņo par pretendenta iesniegtajiem dokumentiem, visiem lēmumiem, kas ir pieņemti par promociju, un iepazīstina klātesošos ar pretendenta dzīves aprakstu un promocijas padomes sastāvu;
 - 6.3.2. klātesošajiem ir tiesības uzdot jautājumus par padomes sekretāra sniegto informāciju;
 - 6.3.3. pretendents, ja nepieciešams, izmantojot vizuālās prezentācijas vai izdales materiālus, ne ilgāk kā 30 minūšu laikā ziņo par promocijas darbu un atbild uz klātesošo jautājumiem par promocijas darba saturu un rezultātiem;
 - 6.3.4. padome uzklaua un apspriež recenzentu atsauksmes, kā arī pretendenta akadēmisko diskusiju ar recenzentiem;
 - 6.3.5. padome uzklaua promocijas darba vadītāja (konsultanta) atsauksmi par pretendenta akadēmisko darbību.
- 6.4. Balsošanas kārtība:
 - 6.4.1. lēmumu par grāda – zinātnes doktors (Ph. D.) – piešķiršanu vai atteikumu piešķirt grādu padome pieņem ar balsu vairākumu, atklāti balsojot – piešķirt vai nepiešķirt grādu. Protokolā tiek fiksēti visu balsotāji, viņu balsojums un balsojuma rezultāts;
 - 6.4.2. ja balsis sadalās līdzīgi, padome rīko diskusiju un balso atkārtoti. Ja pēc atkārtotas balsošanas balsis sadalās līdzīgi, padome vēlreiz izskata darbu, bet ne agrāk kā mēnesi un ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc promocijas sēdes, kurā lēmums netika pieņemts. Līdz nākamajai padomes sēdei pretendenta pēc saskaņošanas ar padomes priekšsēdētāju ir tiesības izdarīt promocijas darbā labojumus. Par pieņemto lēmumu padome nedēļas laikā rakstiski informē pretendentu, LMA un VZKK.
- 6.5. LMA vai VZKK mēneša laikā pēc šo noteikumu 6.4 punktā minētā lēmuma pieņemšanas ir tiesības rakstiski pieprasīt no padomes jebkādas ar konkrēto promociju saistītos dokumentus un apstrīdēt padomes lēmumu, ja promocijas darbā konstatēta

neatbilstība grāda piešķiršanai izvirzāmajām prasībām vai nav ievērota promocijas kārtība.

- 6.6. Ja šo noteikumu 6.4. punktā minētais lēmums tiek apstrīdēts, LMA nav tiesību izsniegt pretendentam diplomu par grāda piešķiršanu līdz laikam, kamēr strīds nav atrisināts šo noteikumu 7. nodaļā noteiktajā kārtībā.
- 6.7. Ja šo noteikumu 5.6. vai 6.5. punktā minētie VZKK iebildumi par promocijas darba atbilstību grāda piešķiršanai izvirzāmajām prasībām tiek atzīti par pamatotiem, padome atdod promocijas darbu pretendentam pārstrādāšanai. Pretendents drīkst atkārtoti iesniegt promocijas darbu pēc norādīto trūkumu novēršanas, bet ne agrāk kā gadu pēc šo noteikumu 5.6. vai 6.6. punktā minēto VZKK iebildumu saņemšanas. Ja konstatēts promocijas kārtības formāls pārkāpums, padome divu mēnešu laikā atkārtoti organizē promocijas sēdi.
- 6.8. Ja VZKK ir apstrīdējusi padomes lēmumu par grāda piešķiršanu un šo noteikumu 6.5. punktā minētie komisijas iebildumi par promocijas darba atbilstību grāda piešķiršanai izvirzāmajām prasībām atzīti par pamatotiem, augstskola atceļ padomes priekšsēdētāju un norīko par padomes priekšsēdētāju citu padomes locekli.
- 6.9. Promocijas padomes lēmumu par zinātniskā grāda piešķiršanu fiksē protokolā, kuru paraksta promocijas padomes priekšsēdētājs.
- 6.10. Diplomu par grāda piešķiršanu augstskola izsniedz ne agrāk kā sešas nedēļas un ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc padomes lēmuma piešķirt grādu, ja šis lēmums nav apstrīdēts.

7. LĒMUMU APSTRĪDĒŠANA UN PĀRSŪDZĒŠANA

- 7.1. LMA, padomes vai VZKK pieņemtos lēmumus un faktisko rīcību mēneša laikā var apstrīdēt Latvijas Zinātnes padomē.
- 7.2. Latvijas Zinātnes padomes lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

8. PĒCAIZSTĀVĒŠANAS PROCEDŪRA

- 8.1. Zinātniskais sekretārs uz padomes sapulces protokola pamata gatavo rektora rīkojumu un organizē Ph.D diploma noformēšanu un izsniegšanu.
- 8.2. Zinātņu doktora (Ph.D) diplomu, kurā norādīta zinātņu nozare „Mūzika, vizuālās mākslas un arhitektūra” vai “Radošās industrijas zinātnēs” zinātniskā grāda ieguvējam Senāta sapulcē pasniedz LMA rektors vai tā vietas izpildītājs.
- 8.3. Pēc promocijas darba aizstāvēšanas zinātniskais sekretārs visus attiecīgai lietai piederīgos dokumentus nodod glabāšanā LMA arhīvam, disertācijas teksta divus eksemplārus un kopsavilkuma 7 eksemplārus Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, vienu teksta un kopsavilkuma eksemplāru LMA Informācijas centram. Pēc aizstāvēšanas zinātniskais sekretārs nosūta „Zinātnes vēstnesim” informāciju par balsošanas rezultātiem.